

עין מצוה
גור מצוה

יד א מ"י פ"ד מהל' ביטח
הקדש ה' : ו יפ"א
מחלטת פסולי מוקדשין
ה' : ג ויפ"א הלכה ט'
ב א ב מ"י פ"ד מחלטת
ביטח מקדש ה' : ח
ג א מ"י פ"ד מהל'
הפסול הלכה ד' סנה
עשן כב עושי' ע"ה ט'
סח ספ"ק א :

תוס' ישנים

אלא תמיד מרצה הוא.
וקשה ל"ה מהא דקדושין
פרק האומר (דף טו.)
גבי יפ"א הלך הקס להם
לפך שכן עיקר אלתא
[ואפילו] בשעת עבודה היה
יבטוח ויפ"א ודאי לך לך
דכתיב היה תמיד וע"כ
היה בכל שעת על מצחו
ואפ"ה דהתפסקה ליה לקמן
בפרק ג' לו (דף סו.)
ויבטוח דף טו.) כנגדי
הסנה יא עינתו ליהנות בן
וינזק יא הנהא שהוא ע"ל
מ"ת מדכתיב תמיד הוה
בכל שעת. מ"כ. אלך קת'
קשה ל"ה מה שז"ל הנה
תמיד למח' אלא ה' לא
לא עשירי כדפרישתי י"ל
דלמי ייהיה לא היה יכול
להשתדד להחיות בכל שעה
דלא אפילו בשאר בני
הסנה גמי התפסקה ליה
דשעת עינתו ליהנות בן
ומכל תימון שעשית עשיר
תמחית היתכן כל שעה
אפי' אם השאר אסורין
ול"ה עמי דתמיד תשבע
כל שעה מ"ת מוקמין ליה
לר"ה מ"ר :

ז :

שבעת ימים פרק ראשון יומא

לא ירצה בחזק לומנו וסופיה דפיגול יהיה זה חזק למקומו א"כ גירסת
הספר נכונה ומת"כ אין ראייה דכמה כדמיינת שש שם לפי מה דס"ד
מעיקרא ואיכא למימר דהיה נשנית לפי הטעות דהוה ס"ד מעיקרא
בפ"ג דזבחים דמתרי קראי נפקי חזק למקומו מקרא זוטא דפרשת
קדושים וזמן לומנו מקרא אריכא
דפרשת זו ועוד קשה על פס"ה אמאי
קרי לחזק למקומו פיגול ולחזק לומנו
וומר דככל הש"ס חזק לומנו קרי
פיגול בשלמא לפי ר"מ משום דחזק
למקומו נפקא לן מדכתיב פיגול יהיה
בקרא אריכא נפקי קרי ליה פיגול
ולכל הפי' קשה אמאי מדכר כדמיינת
פיגול כדמיינת והא חזק לומנו כתב
כדמיינת וז"ל לפי שהוא קל יותר מחזק
לומנו דחזק למקומו אין זו כרת ועוד
דבחרת מכללו בנמה הוה מהדר
כדמיינת היה תמיד וע"כ
היה בכל שעת על מצחו
ואפ"ה דהתפסקה ליה לקמן
בפרק ג' לו (דף סו.)
ויבטוח דף טו.) כנגדי
הסנה יא עינתו ליהנות בן
וינזק יא הנהא שהוא ע"ל
מ"ת מדכתיב תמיד הוה
בכל שעת. מ"כ. אלך קת'
קשה ל"ה מה שז"ל הנה
תמיד למח' אלא ה' לא
לא עשירי כדפרישתי י"ל
דלמי ייהיה לא היה יכול
להשתדד להחיות בכל שעה
דלא אפילו בשאר בני
הסנה גמי התפסקה ליה
דשעת עינתו ליהנות בן
ומכל תימון שעשית עשיר
תמחית היתכן כל שעה
אפי' אם השאר אסורין
ול"ה עמי דתמיד תשבע
כל שעה מ"ת מוקמין ליה
לר"ה מ"ר :

יהא אינו נושא אלא עון טומאה שהותרה
מכללה בציבור וקשיא לרב ששה תנאי
היא (ד)תנאי ציץ בין שישנו על מצחו בין
שאינו על מצחו מרצה דברי רבי שמעון
ר' יהודה אומר יעודהו על מצחו מרצה
אין עודהו על מצחו אינו מרצה אמר לו
ר"ש כהן גדול ביוה"כ יוכיח שאין עודהו
על מצחו ומרצה אמר לו ר' יהודה הנח
לכהן גדול ביוה"כ שטומאה הותרה לו
בציבור מכלל דר"ש סבר טומאה דחוויה
היא בציבור אמר אביי בנשבר הציץ דכ"ע
לא פליגי דלא מרצה כי פליגי דחלי בסיכתא

הא אינו נושא וכו'. הא לשון מעשה הוא מעשה אי אשה מואל איהא
נושא אלא עון קרבן טומאה ומאי שנה דשריין ליה לקולא הואיל ומצוה
זה קל אחר שהותרה לצבור מכלל אסור שצריך הלך שדי ביה
נמי לקולא איהא הלך מרצה איהא בקרבן יסוד. קמי מיהא שהותרה
צצור אלמא היתר הוא צצור:
בין שישנו הציץ על מצחו. של כהן
גדול כשארעש טומאה על הקרבן:
יוס"כ. אינו על מצחו כשעת עבודה
היום הפנימית שאינו נכנס לפנים
בנגדי והכ: טומאה הותרה לו.
שכחו קרבן צצור ואינו צריך לרצוי
ציץ: מכלל דר"ש סבר דחוויה היא. וציץ
הוא דמראה עלה והיינו מנאי: אמר
אביי כו'. מילתא כפי נפשיה היא
לפרשי פלוגתייהו: כסיכא. ימא:
על מצחו ונשא. והיה על מצחו נפשיה ונשא
אהן את עון הקדשים (שמות טו):
אחד

רבי יהודה סבר יעל מצח ונשא ורבי שמעון סבר יתמיד לרצון לפני ה'
מאי תמיד אילימא תמיד על מצחו וכו' משכחת לה מי לא בעי מעיל לבית
הכסא וכו' לא בעי מונם אלא תמיד מרצה הוא ולרבי יהודה נמי הא כתיב
תמיד ההוא תמיד שלא יסיה דעתו ממונו כדכרבה בר רב הונא (ד)אמר רבה
בר רב הונא יחיב אדכו למשמש בתפיליו בכל שעה ושעה ק"ו מציין
ומה

הזבח קאמר וכו' לאחר שהוכשר יחזור ויפסול ואי האוכלו קאמר וכו' אין כפרה למידי כדמיינת ועוד מיפוק ליה מעון הקדשים ולא עון
הואוכלין ומורי ה"ר יהודה ממך ז"ל אמר לי מפי ה"ר ויש מאפ"ק ז"ל אם עון נותר נותר ממש ומה שהקשה רש"י אחר שהוכשר
יחזור ויפסול דילמא אחיה כר"ע דלמך בפ"ג דזבחים (דף טו.) לר' אליעזר הא מלינו לזב חזנה ושומרת יוס שהן בזוקת טהרה וכיון
שראו סמרי אף אשה אל תתמה ע"ז אחר שהוכשר יחזור ויפסול וע"כ ד"ה אהרן ליה תסס הרי הוא אומר המקריב בהקדשה הוא
נפסל ואינו נפסל בשלש משמע דר"ע קבילה דאין הוצא נפסל והכא דר"ש ליה מלא ירצה שהוצא נפסל אם נותר ממנו י"ל
ד"ה"ק אם עון נותר וימא דלית ביה עון בזוח וינדרוש לקרא כר"ע באוכל מצוחו ביום השלישי הכתוב מדכר וסבירא הוא לאוקומה
לקרא כהני לפי שהוא אסור קל שאירע לאחר שהוכשר והכי עימא דהאין מרצה עליו טפי מעל שאר אסורים הא כבר נאמר לא
ירצה הא אין נושא אלא עון טומאה ומהשתא לית לן לאוקומה קרא דהא האכל יוכיח ביום השלישי מצוחו ביום השלישי לר"ח
ירצה פי' לאוקומה הכי היטי כי הכי דמיוקס ביה קרא דלמי קין מוש דמיוקס ביה טפי מעל שאר אסורים וימא דלמי קין
לומר דקרא דהקריב הוה דר"ש ליה לדרשא אחריחא כדדר"ש ליה בפ"ג דזבחים (דף יב.) לומר לך זריקה בכלל היתה ולמה יראה
להקיש אליה ולומר לך מה זריקה מיוחדת שהיא עבודה המעכבת כפרה ומתעבה פוסלת זה אף כל (כו') לאפוקי שפית שירים והקטרות
אימורין אבל כיון דאפי' אי הוה מוקמי' לקרא באוכל מצוחו ביום השלישי אפי' לא היה מרצה הציץ עליו שהרי כתוב זו לא ירצה והשתא
לא דחיקין כהנא לאוקומה ביה קרא אלא דרשינן מהמקריב בהקדשה הוא נפסל ואין נפסל בשלישי: (ה) אינו נושא אלא עון טומאה
שהותרה טב"ה וכו'. הימא לר"מ מאי איצטרך למיתלי טעמא שהותרה מכללה מיפוק ליה משום דאי אפשר לאוקומה קרא בפיגול ונותר
ומיילא לא מיוקס אלא בטומאה ומיך דע"כ לא מוקמינן לקרא אלא במידי דהותר מכללו מדכתיב לרצון להם משמע עון שהוא לרצון
בעלמא וכן משמע בהקומן רבה (מנחות דף סה.) דפרין ואימא עון שמאל שהותר מכללו ביוה"כ ומשי אמר קרא עון שהיה צו דחיתוי
והיינו על כרחך מלרצון להם דאי לאו הכי מנא ליה דבדחיו מיירי קרא והכי הוה ליה לטעי אמר קרא עון כאל מקום לאפוקי
שמאל שאינו עון ביוה"כ (והא דלא נקט מלרצון] י"ל משום דלא משמע למעטי שמאל שרי מרובה הוא אלא משעון נמי קדריש וה"ק עון
שהוא לרצון שהוא מרובה ונשא פריך אלא מהך אלא מרצה א"כ פריך אלא מרצה א"כ פריך אלא מרצה א"כ פריך אלא מרצה א"כ פריך
אי לאו דכתיב לא יחשב ולא יראה מיפוק ליה דלא הותרו מכללו ואור"ה פיגול הותר מכללן בנמה שאין פסול מקום בנמה ונותר כדי
נכסה אי נמי הותר כדאש"ל של מוצא אבל קשה למ"ד ליה מועלת בדרשו של מוצא בפרק המוצא מקדש (נחמ"ד דף טו.) מאי איכא
למימר ועוד מהשתא נותר לא הותרה ואומר ריב"א דהותרה בנמנת כהניס ובנמנת כהן משום וכל דבר שאין לו מתירין אין חייבין
עליו משום פיגול דמתן בפ' ב"ש (סס דף מג.) ואפי' פסול נמי לעיל מדקאמר התם בפ"ק דזבחים (דף יד.) לר"ש דלמך כל שאינו על מוצח
החיון כלאמיס אין חייבין עליו משום פיגול מרצה א"כ פריך אלא מרצה א"כ פריך אלא מרצה א"כ פריך אלא מרצה א"כ פריך אלא מרצה א"כ פריך
הפסול בשלמים אינו דין שיפסול כהנא ודבר שאין לו מתירין לכתב ק"ו דהא שלא לשמן כשר בנמנת כהניס וכל דבר שאין לו מתירין
וא"ת חזק למקומן שהותר בנמה הא לא מיקרי הותר מכללו דנענין עון דלפני ה' כדמשני התם כי פריך ואימא עון יואל שהותר בנמה
ומשי עון דלפני ה' יש לומר יואל לאו עון דלפני ה' הוא דפסולו אירע בחזק אבל מהשתא חזק למקומו פסולו אירע בפנים שעומד
עליו משום ומשע לחזק ואין לומר דבמה לא מיקרי הותר מכללו כיון דהכשירו בך כדמשני התם גבי שמאל דלא דמי דמאל כיון דהכשירו
בפנים בשמאל קרי ליה הכשירו בך אבל חזק למקומו כיון דכפיש לא אשכחן ליה הכשירו לא חשיב הכשירו בך מה שהותר בנמה
וי"מ דפיגול ונותר אש"ג דלא הותרו מכללן הוה מוקמינן קרא דר"י קין בגוייהו אי לא גלי קרא כדדיחא לא יחשב ולא יראה משום דכתיב
כזו עון ונזק כזב עון וגמירין עון עון מנזק ואי משום דכתיב לרצון להם דמשמע דלא מחוקא אלא במידי דהותר מכללו כפי' איכא
למימר דהוה מוקמי' לרצון לדרשא אחריחא כדדר"ש בפ' הנח על יבמות (נחמ"ד דף טו.) לרצון להם ולא לפורענות ובפ' הקומן רבה (מנחות דף
כה.) ד"ה וימא) כתבתי אמאי לא מוקמינן לקרא לעון נבייה וטריפה שהותר מכללו בנליקה או בעון לילה שהותר מכללו בציביריס ופדריס

מסורת הש"ס

(א) מהדרין י: פסחים טו.
(ב) כזב י: מנחות טו.
(ג) בפ"י המקדשין.

הורה אור השלם

1. ויהי על מצחו ארץ
ונשא ארץ את עון
הקדשים אשר יקרישו
בני ישראל לכל מחנת
קדשיהם ויהי על מצחו
המיד לרצון להם לפני
ה' שבות כח לח

מוסף רש"י

הא אינו נושא. כמו הוה,
לומר הרי יש לך לציץ
על כתף שאין לך עון
הקדשים שיוכל לך לרצות
עליו אלא עון טומאה, ומאי
שנה טומאה מפסול יואל
ומאי הפסול, שיחזור
מכללה בצבור. ונחית
מפני קרבן נזיר, דכתיב
תמועד ואפילו בשבת
אפילו בטומאה, וסיון
דריקלה אלא לך
היקלמה אף כימך אלא
הותרה אלא למחלתו בלא
לך ירצה הציץ בלא
(פסחים טו.) הואיל ומצוה
לה הותר אחר שהותרה
מכללה לצבור למחלתו,
הלך יסוד שלא הותרה
אלא יפ"א הציץ וירצה
בדשיר (נחמ"ד דף טו.) על
שישנו על מצחו. בין
מנח סנה גדול כשעת
טומאה (נחמ"ד דף טו.)
כשעה שארעה טומאה
בקרבת (פסחים טו.)
כהן גדול ביוה"כ
(כשעת עבודה
פנים (פסחים טו.) כנזאי
למי ולפנים ביום הכפרים
יוכיח שאינו טב"ה כגדי
וכי יאש אירעה טומאה
בקרבת מרצה הציץ
(נחמ"ד דף טו.) דהא אין
נכנס שם כנגדי והכ
דלמחיקין כגדי (טו.)
דלך קמירי נפשיה סיגור
(פסחים טו.) ומרצה.
אם שני בטומאה, דהא
ק"ל כל קרבנות הציצו
הקבע לכן זמן דוחין
את הטומאה ור"ה אית
ליה טומאה דחיה הוה
לציצור וזי לאו משום
לצין מרצה לטומאה לא
הוה מתעבא (פסחים
טו.) דנת לבחן גדול
ביוה"כ. עניו עובדת
ציצור הוא וטומאה הותרה
בקרבת ציצור כשהיה
נמורה ואין צריך לרצות
(נחמ"ד דף טו.) ואין קרבן
ציצור צריך רצו הציץ אלא
קרבן יסוד (פסחים טו.)